

Moestuin de Haar

Jaarverslag 2023

Inhoudsopgave

Inleiding	3
De tuinders	3
De groentetuin	4
Conclusies van de evaluatie met oogstdeelnemers	5
Bloemenpluktuin	6
Vrijwilligers en stagiaires	6
Inrichting	7
Educatie en activiteiten	8
Financiën	11
De Stichting	12
Fondsenwerving	12
Activiteiten en resultaten 2023	13
Een blik vooruit	13

Inleiding

Het vierde oogstseizoen op Moestuin de Haar ligt achter ons. Een bewogen jaar, met veel weersextremen waarin we voor het eerst schaarste hebben ervaren. De 250 oogstdeelnemers hebben 26 weken kunnen oogsten, 4 weken minder dan we verwachtten. Gemiddeld waren er die weken 5 groenten om mee naar huis te nemen.

Het was voor ons als tuinders niet makkelijk om deze schaarste te ervaren en te moeten delen. Door in de tuinberichten steeds te blijven vertellen wat de oorzaak van de schaarste was, en wat we eraan probeerden te doen, hebben we op begrip van de oogstdeelnemers kunnen rekenen, dat heeft ons enorm gesteund.

De leuke gesprekken, mooie ontmoetingen, feestelijke bijeenkomsten en vele leermomenten maken dat we toch met een goed gevoel terugkijken op 2023. We nemen al het positieve mee, laten de rest achter en gaan met nieuwe energie ons vijfde teeltseizoen tegemoet!

De tuinders

Met een 4 koppig tuinders team (met een totale inzet van 2,4 fte) zijn we in januari 2023 aan de slag gegaan. En hoewel we samen verantwoordelijk zijn voor het reilen en zeilen op de tuin, hebben we ieder onze eigen taken. Zo is Simone verantwoordelijk voor het teeltplan, de boekhouding en het up-to-date houden van website. Mirjam maakt het bloementeelplan, beantwoordt de mails, schrijft het tuinbericht en organiseert alles rondom educatie op de tuin. Anne heeft zich toegelegd op de opkweek van de groentes en de bloemen, zorgt voor alle BHV en Arbo zaken en onderhoudt de contacten met leveranciers. Maartje heeft alle taken rondom vrijwilligers op zich genomen. Ze schrijft de vrijwilligersnieuwsbrief, onderhoudt contact, zoekt nieuwe samenwerkingen op en zorgt dat we zichtbaar zijn voor de omgeving en op de socials.

We hebben te maken gehad met behoorlijk wat blessures en ziekte in het tuindersteam. Dit zorgde dat we vaker dan gewenst alleen op de tuin hebben gestaan. Vanaf oktober hebben we Laurens Groen 1 dag per week ingehuurd om ons te helpen. Simone is in november met zwangerschapsverlof gegaan, en zal in april 2024 weer terugkeren. Laurens wordt in de eerste maanden van 2024 ook nog ingehuurd.

De groentetuin

Het jaar startte extreem nat. Pas op woensdag 3 mei was het droog genoeg om de grond te laten bewerken door de loonwerker, en dus om te starten met planten en zaaien buiten de kassen in de volle grond. Dit was welgeteld 7 weken later dan in 2022. Vroege voortelt, zoals raapsteel en spinazie konden we niet meer zaaien omdat het bed alweer bijna gebruikt moest worden voor de hoofdteelt. Dit alles resulteerde in een verlate start van het oogstseizoen. Half april hebben we 2 weken kunnen oogsten van de gewassen uit de kas, maar de echte wekelijkse oogst kwam pas in juni op gang. In het najaar hebben een aantal bedden voorzien van compost en afgedekt met landbouwplastic met als doel om deze bedden in het vroege voorjaar plant- en zaaiklaar te hebben, ook als de loonwerker het land nog niet heeft kunnen bewerken.

Juni was een hele hete en droge maand. We hebben een goed beregeningssysteem en konden dus veel water geven, maar de snelle weersverandering van nat en fris naar droog en heet maakte dat een aantal gewassen stress hebben ervaren. Als gevolg hiervan hadden we bijvoorbeeld veel last van aardappelholheid en planten die voor de groei al in bloei schoten.

Na dit hete weer volgde een Hollandse zomer; niet heel warm en met voor de tuin voldoende neerslag. Prima weer voor de groentes, en ook voor het onkruid. We hebben in sommige bedden de strijd met het onkruid echt verloren. De oorzaak was vierledig:

- Groeizame weersomstandigheden in de zomer.
- Keuze om de compost door de loonwerker te laten verspreiden en onder te laten werken met de frees. Dit heeft tijd en fysieke arbeid gescheeld, maar ging ten koste van het onkruid. In de jaren hiervoor bewerkten we een bed en bedekte we deze met een laag compost waarin we gingen zaaien of planten. Dit werkte onkruid-onderdrukkend.
- Nare wortelonkruiden zoals kweekgras en winde.
- Minder tuinders door blessures en ziekte.

In 2024 kiezen we ervoor om de compost weer handmatig aan te brengen. Daarnaast hebben we een aantal hotspots van wortelonkruiden bedekt met landbouwplastic om ze te verstikken. Komend voorjaar merken we of dit heeft gewerkt.

En toen kwam het najaar: nat, natter, natst. Het KNMI meldde de natste novembermaand sinds 1944. Gezaaide rucola, meiraapjes en kervel zijn verrot in de grond, en helemaal niet opgekomen. Bietjes wilden maar niet groeien in deze nattigheid en de kolen hadden het moeilijk in de doorweekte kleigrond. In de week van 20 november hebben we de kassen en het land leeg geoogst en kregen de oogstdeelnemers een laatste volle tas met groenten mee naar huis. Eigenlijk eindigde het oogstseizoen zoals het begon: nat en met minder groenten dan we van te voren bedacht en gehoopt hadden.

Waren er dan helemaal geen successen dit jaar? Zeker wel! De vruchtgewassen in de kassen vaarde wel bij de warme maand in juni en de oogst van de komkommers, tomaten en paprika's was overvloedig. Ook ons experiment met aubergine teelt in de kas slaagde glansrijk: mooie, smaakvolle vruchten en veel oogst. Volgend jaar bereiden we deze teelt uit. En ondanks het onkruid hadden we dit jaar weer wortels. Bescheiden van formaat maar heel smaakvol. De sperziebonen hebben het dit jaar weer goed gedaan, en de eerste artisjokken waren klein maar fijn.

We kweekten dit jaar voor het eerst alle kolen zelf op vanuit zaad. Soms lukte dit heel goed, soms wat minder. Maar we kijken hier met tevredenheid en trots op terug: we hebben veel geleerd, en hebben het gevoel dat dit volgend jaar nog succesvoller zal zijn.

Conclusies van de evaluatie met oogstdeelnemers

Eind oktober hebben we de oogstdeelnemers gevraagd de najaarsevaluatie in te vullen. 25% heeft dit gedaan. In de antwoorden op de eerste vraag; 'wat zou je ons willen meegeven over de oogst en het verloop van het oogstseizoen' kwam de schaarste van dit jaar duidelijk naar voren. Een aantal deelnemers gaf aan hierdoor teleurgesteld of ontevreden te zijn. Maar de meerderheid toonde begrip voor de situatie, heeft afgelopen seizoen als positief ervaren en voelt zich betrokken bij de tuin.

Er is duidelijk vraag naar ruimere openingstijden en dan vooral op een avond. We hebben besloten om volgend seizoen in de maanden april, mei, juni, juli en augustus op woensdagavond een extra oogstmoment in te lassen.

Rondom het informeren van oogstdeelnemers kwam naar voren dat het delen van de oogstlijst via Instagram geen meerwaarde heeft gehad. Hier stoppen we dan ook mee. Ook werd het tuinbericht soms als (te) lang ervaren. We kiezen ervoor om in 2024 wekelijks een oogstbericht te mailen met alleen de oogstlijst, en daarnaast, minimaal 1x per maand, een tuinbericht met informatie over het wel en wee op de tuin, nieuwtjes, informatie voor vrijwilligers en terugblikken op activiteiten.

Tot slot werden er mooie dromen voor de tuin gedeeld: van creatieve workshops, tot koken en samen eten en 'dat de tuin nog lang mag blijven bestaan en dat die vele mensen blijft voeden en verbinden'. We hebben de ideeën opgeschreven en gaan kijken wat we volgend jaar willen en kunnen realiseren op dit gebied.

Bloemenpluktuin

27 abonneementhouders hebben afgelopen seizoen wekelijks een bos bloemen geplukt. Dit startte in de week van 5 april met een bos tulpen en eindigde in oktober met dahlia's.

Vanaf 28 juni waren er voldoende bloemen om de bloementuin ook voor de losse plukt open te stellen. Vooral tijdens de zomervakantie zijn er veel bezoekers gekomen die speciaal voor de pluktuin kwamen.

Het nieuwe deel van de bloemenpluktuin, achterin de middentuin, waar we vooral vaste planten hebben neergezet, heeft onverwacht veel moois gegeven en is een mooie toevoeging aan de bloementuin.

Het gebruik van wol als mulch in de winter en als wapen tegen slakken in de zomer is heel goed bevallen. In het voorjaar toen we de wol van de bedden afhaalden,

konden we zonder enige grondbewerking planten en zaaien in mooie losse grond die onder de wol vandaan kwam. We gaan hier zeker mee door.

Een mooie nieuwe bloemenkraam was in de loop van het seizoen klaar. Bloemenplukkers vinden hier informatie, bosafmeters, schartjes, emmers, inpakpapier en touw; alles om het plukken te vergemakkelijken.

Tijdens de evaluatie hebben we kritisch gekeken naar welke eenjarige soorten we volgend jaar terug laten komen. Criteria waren: populariteit, houdbaarheid op de vaas, lange steel en goed op te kweken. Een aantal soorten zullen afvallen waar onder de ridderspoor, bells of Ireland, goudscherm en het groot trilgras. Daarnaast zullen we het aantal Dahlia's terugbrengen naar 1 deel in de voortuin en 1 deel in de middentuin.

Vrijwilligers en stagiaires

Dit jaar hebben we veel nieuwe vrijwilligers mogen verwelkomen. Een grote groep komt wekelijks op een vast dagdeel naar de tuin om ons te helpen. Daarnaast zijn er vrijwilligers die zo nu en dan komen helpen. Op deze manier zijn er dagelijks helpende handen op de tuin om samen alle voorkomende klussen op te pakken: van planten tot wieden, van grasmaaien tot banken beitsen, van oogstbegeleiding verzorgen tot het tuinhuisje schoonmaken. Alleen samen met deze mensen kunnen we de tuin tot bloei laten komen!

Om de start van het seizoen te markeren hebben we in het voorjaar een borrel in de middentuin georganiseerd. In oktober was het jaarlijkse vrijwilligersuitje waarbij we de regen getrotseerd hebben en een rondleiding in voedselbos 'lekker landgoed' hebben gekregen. Hierna was er een gezellig samenzijn in de vergaderruimte van onze burens Emmaus. Een klein presentje voor de vrijwilligers sloot een geslaagde middag af.

We hadden het voornemen om mensen te zoeken die specifiek de zorg voor kruiden- of de bloementuin op zich wilde nemen. Dit is niet gelukt maar blijft wel een wens voor 2024. De meewerkdagen zijn, met uitzondering van het oogstfeest, slecht bezocht. In de oogstdeelnemers evaluatie geven mensen aan vooral de tijd te missen om hieraan deel te nemen.

Vorig jaar had een vrijwilliger het initiatief genomen om een aantal avonden in de zomer te schoffelen op de tuin. Dit jaar hebben we dit vanuit het tuindersteam georganiseerd. Oogstdeelnemers en vrijwilligers konden een aantal avonden een uurtje lekker buiten bezig te zijn. Dit was succesvol. In 2024 krijgt het 'avondschoffelen een structureel karakter op woensdagavonden, tegelijkertijd met de avondopenstelling om te oogsten, in april t/m augustus.

Moestuin de Haar is een erkend leer- werkbedrijf. In juni heeft Anne de opleiding Biologisch Dynamische Landbouw aan de Warmonderhof afgerond waarbij haar beroepsproeve plaats heeft gevonden op de tuin.

Door het jaar heen hebben een aantal jongeren hun maatschappelijke stage, vanuit de middelbare school, vervuld op de moestuin. In het najaar heeft een leerling van de opleiding MBO opleiding tot assistent groene leefomgeving twee maanden stage gelopen.

Inrichting

In januari kwamen de in december 2022 bestelde eb- en vloedtafels aan op de tuin. Het in elkaar zetten was een puzzel en kostte behoorlijk wat tijd, maar dit was het dubbel en dwars waard. Het watergeven van de zaailingen en het plantgoed gaat stukken beter: het water wordt door de plantjes van onderaf opgezogen waardoor de grond niet dichtslaat, er meer vocht wordt vastgehouden en de plantjes zelf ook niet beschadigen door de plons water die ze van bovenaf krijgen. Daarnaast is het voor ons veel minder werk.

In de middentuin is afgelopen jaar veel werk verricht. De rozenbogen zijn geleverd, geplaatst, en in het voorjaar zijn de rozenstruiken er tegenaan geplant.

De aangeschafte picknickbanken zijn in elkaar gezet, gebeitst en neergezet bij het schoolbord. De schoolklassen hebben er al veel gebruik van gemaakt dit jaar. Achter de rozenbogen is een vuurkuil gemaakt en heeft een

vrijwilliger een prachtig insectenhotel gebouwd wat tijdens het vrijwilligersuitje in oktober omgedoopt is tot 'Villa de Haar'.

Er zijn twee informatieborden geplaatst, met informatie over de tuin en zijn historie. De middentuin is echt tot bloei gekomen dit jaar, en is een fijne centrale plek geworden op de tuin.

Tijdens het natte najaar hebben we veel wateroverlast ervaren op de tuin: vooral bij het pad bij de ingang en bij de kassen. In november is tussen de kassen een gat gegraven om overtollig water in op te vangen. Om dit af te voeren is een buis onder het pad door gelegd die weer uitkomt in een gat en een geul. Zo heeft het water de ruimte om weg te zakken in de bodem. Het lijkt goed te helpen want de kassen hebben na deze actie niet meer blank gestaan.

De problemen bij de entree zijn nog niet opgelost. Dit is een speerpunt voor 2024.

Educatie en activiteiten

Moestuincoach, Roos de Ridder, heeft in de zomer afscheid genomen. Het educatieprogramma voor alle groepen van de Sint Bonifatiuschool uit Haarzuilens, en de 2 seizoenlessen voor de oudste leerlingen van OBS Haarzicht in Vleuten zijn vanaf september verzorgd door Mirjam.

Voor de Bonifatiuschool is een doorlopend programma voor groep 1 t/m 8 gemaakt, waarbij alle leerlingen jaarlijks 6 keer de tuin bezoeken, en waarbij elke keer een nieuw thema aangeboden wordt. Voor Haarzicht zijn 6 lessen gemaakt die verspreid over 3 jaar worden gegeven.

Alle klassen koken minimaal 1x per jaar op de tuin met producten die ze eerst zelf oogsten. De materialen hiervoor hebben we kunnen aanschaffen met geld van een subsidie vanuit de stichting.

Ook dit jaar organiseerden we bij de start van het oogstseizoen een rondleiding voor nieuwe oogstdeelnemers. In een uurtje werd iedereen wegwijs gemaakt op de tuin, en vertelden we hoe het oogsten in zijn werk gaat.

Naast deze start rondleidingen voor oogstdeelnemers leidden we veel verschillende mensen rond op de tuin. Zo kwamen er meerdere collega tuinders langs, gaven we een rondleiding aan een moestuinvereniging en kwam een oud tuinder met zijn familie langs om te zien en te horen wat er van zijn voormalige werkplek geworden

is. Er waren twee verlate tegenprestaties van de crowdfunding van het tuinhuis kreeg. Eén kreeg de vorm van een teamuitje. Na een rondleiding mochten de deelnemers producten oogsten en hiermee hun eigen lunch bereiden. In 2024 onderzoeken we of we bedrijfs-/teamuitjes naast rondleidingen willen gaan aanbieden.

De samenwerking met stichting Plant voor Plant zetten we voort. De in de winter ingekuilde zaailingen werden in maart opgehaald door particulieren en bedrijven. En de nieuwe boompjes staan ook nu weer in een teeltvak, wachtend op een nieuwe eigenaar.

Een eerste overleg met Momenz vond plaats. Zij willen het project 'Hark je Happy' op poten zetten waarbij dementerende ouderen werkzaamheden kunnen verrichten op de tuin. Dit heeft nog niet geleid tot concrete acties, maar is wel een project waar we in 2024 aan verder werken.

Een tweetal cliënten zijn vanuit Werkflow naar de tuin gekomen om te werken aan hun re-integratie. Beiden hebben dit als positief ervaren. In 2024 zetten we deze samenwerking voort en zouden we graag meer mensen een re-integratieplek op de tuin willen bieden.

Begin maart deden we mee aan NLDOET en konden mensen ons helpen de middentuin gereed te maken voor het nieuwe seizoen. Een groep medewerkers van Dassault Systems heeft hieraan deelgenomen en veel werk verzet.

We organiseerden dit jaar voor het eerst een plantjesmarkt. Op zaterdag 13 mei konden mensen een vooraf bestelde moestuin planten ophalen, en was er losse verkoop van groenten-, kruiden- en bloemen planten. Het was een zonnig, feestelijke dag met heel veel nieuwe bezoekers.

Op 26 augustus was het bloemenfeest op de tuin. Mensen konden gratis advies krijgen over plukken en bloemschikken, er werd door een vrijwilliger een rondleiding gegeven met als thema de kracht van bloemen en we verkochten onze eigen jam en chutney. Ook dit was een heerlijke dag met wederom veel bezoekers en fijne sfeer. Beiden evenementen zullen we volgend jaar weer organiseren.

Zoals eerder gemeld zijn de meewerkdagen niet goed bezocht, met uitzondering van het oogstfeest waarbij we de pompoenen van het veld hebben gehaald en samen gegeten hebben op de tuin.

In de zomermaanden heeft Anne van Vliet yogales gegeven op de tuin. Deelnemers waren enthousiast en Anne heeft aangegeven dit graag volgend jaar voort te zetten, op meer structurele basis.

Samen met de stichting is in 2022 de workshop 'Tuinderij met een stichting' gemaakt met als doel om in 2023 aan te gaan bieden aan professionele tuinderijen. Helaas bleef de inschrijving beperkt tot 2 tuinderijen en hebben we de workshop niet door laten gaan.

RTV Utrecht heeft in augustus op de tuin filmopnames gemaakt voor een serie over historische moestuinen. Simone is hiervoor geïnterviewd. Daarnaast heeft zij meegewerkt aan de podcast 'soepie koken op een houtvuurtje' van RTV Stichtse Vecht. Maartje heeft een interview gegeven aan de ledencommissie Utrecht van Natuurmonumenten naar aanleiding van een ontmoeting op een Burenavond, georganiseerd door Natuurmonumenten. Dit artikel is verschenen op hun website. Daarnaast is de tuin in verschillende artikelen genoemd en hebben de lokale kranten onze persberichten goed opgepakt. Hierdoor konden we onze activiteiten promoten en de omgeving laten kennismaken met de tuin.

Financiën

De financiën in vogelvlucht. Alle bedragen in dit document zijn exclusief btw.

Totale inkomsten €127.237

Omzet €123.914

Deelnemers, bloementuin, marktkraam, educatie school

Subsidie Praktijkleren voor het begeleiden van stagiaires €4.323

Door omschakeling naar een nieuw systeem is bij de overheid vertraging ontstaan in het uitbetalen van de GLB landbouwsubsidie. De hoogte hiervan is nog niet bepaald.

Totale kosten gedragen door de VOF €17.989

De totale bedrijfskosten zijn €22.151

Kosten vergoed door de stichting €4.162

Netto winst €110.679

Totale vergoedingen tuinders €102.713

€99.238 beloning Simone, Mirjam, Maartje en Anne

€3.475 beloning zzp'er Laurens, de loonwerker en moestuinjuf Roos

De tuinders betalen hiervan onder andere nog inkomstenbelasting, pensioen, zorgverzekeringswet premie en een arbeidsongeschiktheidsverzekering.

Resultaat €7966

In 2024 voorzien we extra kosten voor het inhuren van tuinders en derden ivm langdurig verlof van Simone en Mirjam. Het positieve resultaat van boekjaar 2023 wordt gereserveerd om deze kosten (deels) te kunnen dekken.

Het uurloon van de tuinders was in 2023 €20,-. Wij blijven streven naar een conservatief minimum uurloon van €25,- per uur in de komende jaren.

De Stichting

In 2023 vergaderden de vijf leden van het bestuur van Stichting Moestuin de Haar maandelijks op basis van een agenda, actielijst en (financiële) stand van zaken. De tuinders wonen deze vergaderingen bij als adviseur van de stichting en leveren input vanuit hun tuinderskennis waar dat nodig is. Van elke vergadering is een besluitenlijst gemaakt, waarbij de uitvoering van een besluit wordt toegewezen aan een bestuurslid en/of de tuinders.

In 2021 is besloten voor de herbouw van een historische glazen muurkas langs de monumentale tuinmuur aan de noordzijde van de moestuin. Sinds die tijd is veel werk verzet door de projectgroep, die hiertoe gevormd is vanuit het bestuur. Een en ander vergde het nodige overleg met architect, Natuurmonumenten en gemeente, maar daarnaast ook de nodige inzet voor het verkrijgen van voldoende financiële middelen. Op basis van het definitieve ontwerp is in september 2023 de vergunning verleend door de gemeente Utrecht voor de bouw van de muurkas, die inmiddels onherroepelijk is. Ook zijn er voldoende financiële zekerheden verkregen met betrekking tot de bouw van de muurkas. Op basis hiervan heeft de stichting in november 2023 een aannemingsovereenkomst gesloten met een kassenbouwer uit het Westland. De bouw had al in december 2023 kunnen starten, ware het niet dat onze omgeving geteisterd werd door zeldzaam nat weer. Hierdoor was de bodem te nat om verantwoord te starten met de bouw van de muurkas. Aannemer en stichting hopen dat medio januari 2024 wel kan worden begonnen met de bouw van de muurkas en dat de kas in gebruik kan worden genomen in het begin van het seizoen.

Fondsenwerving

In 2021 is "Vrienden en Partners" van Moestuin de Haar opgericht met het doel sympathisanten (particulieren en bedrijven) eenmalig of voor langere tijd op transparante wijze te verbinden aan de moestuin. In 2023 zijn er vier partners, vijf vrienden en drie ANBI contracten. Vanwege de aandacht voor de muurkas in 2023 is verdere werving van vrienden en partners er niet van gekomen, maar voor 2024 is het doel dit aantal te vergroten. Want zonder structurele financiële steun kunnen we niet bestaan. De opening van de muurkas en de daarbij komende publiciteit is een momentum om meer vrienden en partners te verwerven.

Daarnaast heeft de Stichting in 2023 meerdere privé schenkingen voor de moestuin mogen ontvangen, met name een groot deel voor de inrichting van de muurkas. Verder heeft de stichting in 2023 vanuit de volgende fondsen en partijen een bijdrage mogen ontvangen en/of toegezegd om de doorgroei van de tuin, met onder andere de muurkas, te realiseren: Van Baaren Stichting, Contribute, Cultuurfonds (voorheen Prins Bernard Cultuurfonds), Dioraphte, Elise Mathilde Fonds, Equans, Hendrick Mullerfonds, KF Heinfonds, Kat & Co, PBC (Wilhelmina Alida Fonds), Pop3 Leader traject (Europese subsidie in samenwerking met de Provincie Utrecht en Gemeente Utrecht), Plant voor Plant en tenslotte de Rabobank. Van de ruim 30 projecten die in de periode 2016-2022 een subsidie toegekend hebben gekregen vanuit Leader is Moestuin de Haar in 2023 verkozen tot winnaar van de Leader Periodeprijs 2016-2022 van het gebied Weidse Veenweiden.

Activiteiten en resultaten 2023

De jaren 2019 tot en met 2021 waren de startfase van de moestuin. In de jaren 2022 en 2023 is de doorgroei grotendeels gerealiseerd. Grotendeels, want op het gebied van de groente- en bloementeel in de volle grond is de definitieve fase in 2023 bereikt maar juist in de eigen opkweek komen we in 2024 in de doorgroei fase door het in gebruik nemen van de muurkas. Maar ook op het gebied van cultuurhistorie, educatie en overige initiatieven groeit Moestuin de Haar nog door.

Aan de activiteiten in 2023 lag het Plan van Aanpak 2023 ten grondslag. Dit plan is tot stand gekomen na interne bespreking: stichting, tuinders en de klankbordgroep (vrijwilligers en oogstdeelnemers). Ook de uitkomsten van het periodieke overleg met Natuurmonumenten Haarzuilens en het resultaat van de contacten met de gemeente Utrecht en subsidiënten zijn erin verwerkt.

De focus van de tuinders in 2023 was gericht op uitbreiding van de teelt met voldoende opbrengst voor de 250 oogstdeelnemers, hetgeen als maximum geldt gelet op wat de moestuin qua grootte kan opbrengen, inclusief een zelfplukbloementuin. Dit ten opzichte van de 220 oogstdeelnemers in 2022.

Het jaar 2023 was vooral gericht op wat de tuin te bieden heeft en dus wat Moestuin de Haar kan bijdragen aan de gemeenschap. Want één ding is zeker: Moestuin de Haar wil impact maken op de samenleving en dus de eigen omgeving.

Een blik vooruit

Ook voor 2024 is een Plan van Aanpak opgesteld en zoals het Plan van Aanpak van 2023 opgedeeld in vier hoofdstukken volgens de SDG's (de Sustainable Development Goals) van de Verenigde Naties:

1. Natuur, Milieu en Duurzaamheid
2. Cultuur en Historie
3. Mens, Zorg en Maatschappij
4. Financiering van het Plan van Aanpak

Het plan van aanpak 2024 is al intern gecommuniceerd met de klankbordgroep bestaande uit vrijwilligers en oogstdeelnemers van de moestuin en wordt nog uitgewisseld met onze belangrijke en onmisbare lokale partners: Natuurmonumenten Haarzuilens, Emmaus Haarzuilens, Kasteel de Haar, de gemeente Utrecht en de provincie Utrecht.

Het jaar 2024 is het vijfde jaar dat de moestuin operationeel is en dat er wordt geoogst. Bij dit eerste lustrum van de moestuin staan we zeker stil door diverse activiteiten te organiseren, waarbij ook de omgeving zal worden betrokken.

Direct aan het begin het jaar 2024 verwachten we dat de bouw van de glazen muurkas tegen de gerestaureerde tuinmuur start. En dat na de inrichting van de muurkas, deze medio mei feestelijk kan worden geopend in het begin van ons eerste lustrumseizoen. Dit is voor de stichting een groot en belangrijk project waar alle aandacht naar uitgaat. Verder is het streven een koelunit voor de tuinders te realiseren in 2024.

Daarnaast zal direct in het begin van het jaar 2024 de pachtovereenkomst met Natuurmonumenten voor een periode van 15 jaar worden verlengd tot 1 januari 2039 en met Natuurmonumenten een afhankelijk recht van opstal worden gevestigd op de muurkas.